

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 16 DESEMBRE DE 2022 | Número 190

PÀG. 3 | LUCÍA CARAM

La fundació del Convent de Santa Clara atén mil ucraïnesos i envia 75 ambulàncies en un any

PÀG. 13 | MISSAL CATALÀ

Nova edició que incorpora textos en valencià

PÀG. 18 | OBITUARI

Oriol Tuñí, exdegà de la Facultat de Teologia de Catalunya

PÀG. 22 | GERMANES DE LA CARITAT DE SANTA ANNA

Consagrades al VIH

PÀG. 26 | MARIA ROSA OCAÑA

Ell és la nostra pau

Què faria Gaudí al segle XXI en l'àmbit social? | PÀG. 7

PÒRTIC

Mentre la construcció de la Sagrada Família avança ja definitivament cap al final, cal anar pensant què vol ser quan sigui gran. I una de les preguntes que està oberta és quina pot ser la seva aportació en l'àmbit social d'una manera visible i concreta.

Fotografia portada: imatge virtual de la Sagrada Família un cop acabada.

SUMARI

3 Actualitat

La fundació de Lucía Caram atén mil ucraïnesos i envia 75 ambulàncies en un any
"Una pregunta que té ara la Sagrada Família és: què faria Gaudí al segle XXI en l'àmbit social?"
Sant Julià de Lòria prepara l'Any Canòlich per celebrar els 800 anys de la troballa de la Mare de Déu
La nova edició del missal català incorpora per primera vegada textos en valencià
Mor el jesuïta Oriol Tuñí, exdegà de la Facultat de Teologia de Catalunya
Consagrades al VIH

26 Panoràmica

Ell és la nostra pau, per Maria Rosa Ocaña
Les llàgrimes del papa Francesc, per Josep-Miquel Bausset

30 Recull de premsa

31 La setmana a les xarxes

La fundació de Lucía Caram atén mil ucraïnesos i envia 75 ambulàncies en un any

“No es tracta de recollir a gent, sinó d’acollir a persones”. És un dels punts que ha remarcat **Lucía Caram** en la roda de premsa que ha tingut lloc aquest dimarts per explicar la tasca realitzada per la Fundació del Convent de Santa Clara durant aquest 2022. Entre aquestes, Caram ha destacat el corredor humanitari que s’ha posat en marxa amb el suport d’altres entitats i que ha ajudat a més de 1.000 refugiats ucraïnesos a arribar a tot l’Estat espanyol.

El de la Fundació del Convent de Santa Clara és el corredor humanitari d’un ens privat més gran de tot l’Estat. Així ho ha assegurat Caram que ha explicat que la Fundació ha aconseguit portar a Ucraïna 75 ambulàncies, considerades un dels béns més cotitzats. “Cada ambulància salva a 100 persones de mitjana”, ha reblat. “Els vehicles medicalitzats tenen una vida d’entre 1 a 30 dies”. Caram s’ha referit a les ambulàncies com a vehicles que també són objectius de destrucció. La religiosa ha explicat que en un d’aquests trajectes cap a Ucraïna van aconseguir portar un bon nombre d’ambulàncies fins a la frontera del país. L’endemà, l’aparcament on les havien deixat va ser bombardejat destruint tot el que estava allà.

LA FUNDACIÓ DEL CONVENT DE SANTA CLARA ES VA COMPROMETRE A ENTREGAR L'AJUDA PERSONALMENT I ARA JA HAN VIATJAT 13 VEGADES A UCRAÏNA

Malgrat l'hostilitat pròpia d'una guerra, la Fundació s'encarrega de portar més subministraments, com equips de reanimació i tràilers plens de medicaments a les zones damnificades.

La cara humana del corredor és l'acollida de refugiats i la cura dels ferits. "No es tracta de recollir a gent, sinó d'acollir a persones", ha destacat Caram. Cada família ve d'unes circumstàncies diferents i, per tant, "necessiten acompanyaments diversos".

En aquesta línia, la Fundació ha traslladat 41 ferits de guerra que han estat atesos a hospitals de Barcelona i Madrid. En el marc d'aquesta operació, s'ha engegat un corredor exprés a través del qual cada mes arriben almenys quatre ferits del front i se'n tornen pacients donats d'alta.

La recuperació és lenta i les institucions col·laborades, com l'Hospital Clínic, tenen molta feina. "Per cada mort, hi ha tres ferits. I per cada tres ferits, n'hi ha dos mutilats", ha alertat Caram. "Sabem que hi ha cansament mediàtic sobre la guerra a Ucraïna, però també hi ha un poble que es dessagna", ha reblat.

Un dels casos que ha tractat la Fundació és el de la **Juliia Ischcenko**, refugiada ucraïnesa que va viure dos mesos en la zona de conflicte. Actualment, és perruquera i viu a un pis de la Fundació mentre busca feina. En la roda de premsa, ha relatat l'inici del conflicte: "Al principi hi havia massa confusió i la gent es quedava a casa,

sabiem per on anaven les tropes cada cop que els sorolls de trets i bombes s'apropaven". Al final, Ischcenko va començar a desenvolupar fòbia i va decidir que havia de fugir.

55 pisos d'acollida, atenció mèdica a infants i acompanyament de joves extutelats

Però el treball de la Fundació del Convent de Santa Clara no només s'ha centrat en el corredor humanitari d'Ucraïna. Lucía Caram ha explicat que l'entitat ha atès 24.304 persones durant el 2022. Un altre dels projectes que Caram ha destacat és el magatzem d'aliments que gestiona la Fundació i que cobreix les necessitats de persones de sis comarques diferents de Catalunya. La iniciativa coordina 22 entitats socials i arriba a més de 17.000 persones. La Fundació també gestiona 55 pisos d'acollida que acullen 220 persones entre refugiats i persones en risc d'exclusió social així com un alberg per a persones sense llar.

A més de la lluita per la pobresa infantil i l'ajuda en atenció mèdica a 600 infants, des de la Fundació asseguren que també han col·laborat en la reducció de delictes a Manresa. Un fet que

Caram explica que ha estat gràcies a un programa de la Fundació amb els Mossos d'Esquadra que acompanya joves extutelats amb antecedents. Des de la seva implementació, l'entitat de Caram parla d'una reducció del 36,8% de robatoris amb violència.

Les dades demostren que les penes elevades i el sistema judicial no allunyen els delinqüents del delicte. Aquests cursos obren la porta a una resposta institucional diferent.

Aquests joves solen ser persones nouvingudes, que no tenen referents ni família i en molts casos, estan indocumentats. "La societat només veu delinqüents, però nosaltres escollim veure més enllà", concorden Caram i l'intendent Josep Guillot. El programa ha demostrat que és eficaç i ja s'està començant a implementar a Manlleu.

**"SABEM QUE HI HA CANSAMENT
MEDIÀTIC SOBRE LA GUERRA
A UCRAÏNA, PERÒ TAMBÉ HI HA
UN POBLE QUE ES DESSAGNA"**

"Volem transformar la gent". El president de la Fundació del Convent de Santa Clara, Gabriel Prat, també ha intervingut en la roda de premsa explicant l'objectiu de la Fundació: "Volem que les persones ateses trobin alternatives i solucions". "No volem que es quedin amb nosaltres de forma permanent", ha dit.

La roda de premsa ha tingut lloc a l'hotel Guillem Gran Passage, espai on es van començar a acollir els primers ferits traslladats sense gairebé soroll mediàtic. Caram ha afirmat que només s'escolten males notícies i aquesta era una bona oportunitat abans que s'acabés l'any per demostrar que també n'hi ha de bones. La Fundació es va comprometre a entregar l'ajuda personalment i ara ja han viatjat 13 vegades a Ucraïna.

NOMÉS L'AMOR HO IL·LUMINA TOT

1 de cada 3 llars a Catalunya no tenen prou ingressos per viure dignament. Aquest Nadal, sigues llum per a elles.

Fes el teu donatiu
BIZUM: 38031

www.caritascatalunya.cat

Caritas
Catalunya

“Una pregunta que té ara la Sagrada Família és: què faria Gaudí al segle XXI en l'àmbit social?”

Aquest divendres la Sagrada Família ens torna a fer aixecar la mirada. Al vespre, a quarts de nou, s'il·luminen per primera vegada **les noves torres dels evangelistes**, la de Lluç i la de Marc.

La recta final del temple genera cada vegada més notícies que els admiradors de la Sagrada Família han esperat durant dècades. Tot i que no estarà finalitzada el 2026, sí que es **preveu tenir culminades totes les torres centrals** i encarar la construcció de la darrera façana, la de la Glòria.

En aquest context, des de fa unes setmanes a l'equip de la junta constructora s'hi ha incorporat com a responsable de comunicació la periodista **Anna Roig**. Diploma en Estudis Avançats en comunicació per Blanquerna, durant més d'una dècada ha treballat com a cap de comunicació i relacions institucional de Càritas Barcelona i ha estat membre de la Junta Directiva de la Taula del Tercer Sector. També va tenir una etapa professional a Madrid a l'ONG Entreculturas amb experiència en cooperació internacional amb Fe i Alegria dels jesuïtes. Alhora sempre ha begut de l'espiritualitat de Taizé.

**LES TORRES DELS EVANGELISTES
S'IL·LUMINARAN PER PRIMERA
VEGADA AQUEST DIVENDRES
A QUARTS DE NOU DEL VESPRE**

Tot i que passar de la comunicació de Càritas a la Sagrada Família pot semblar un canvi molt important, Anna Roig explica en una conversa amb Catalunya Religió que no ho veu així: “Forma part de la continuïtat del meu projecte vital. Per sort puc encaminar la meua vocació cristiana amb la vocació com a periodista”. I hi arriba reconeixent que sobretot sempre ha tingut la sort de trobar-se amb gent que li ha fet confiança.

“Jo no li veig el salt, perquè al final tot és anunciar l’Evangeli. A Càritas amb els més pobres. I a la basílica explicant la vida i el missatge de Jesús al món. Això és un espai sagrat i, per tant, pot ser una porta al transcendent, perquè l’espai et commou, la bellesa pot ser camí cap a Déu”, raona Anna Roig. I afegeix que aquest sentit es transmet a tota la gent implicada en la construcció i en l’atenció en les visites a través de formacions regulars.

La Basílica, una Bíblia en pedra

Precisament un dels problemes que pot tenir la comunicació de la Sagrada Família és que es parli massa de les pedres o dels turistes i poc del temple i que els periodistes mai preguntin per les celebracions litúrgiques. De fet, els turistes i visitants ja tornen a omplir-lo cada dia. Per l’Anna Roig, en aquest moment final de l’obra, la gran pregunta que marcarà la comunicació és què vol ser i explicar la Sagrada Família en la Barcelona del segle XXI: “La Basílica és un gran monument turístic. També és un museu on tenim un llegat molt important d’Antoni Gaudí. Però també som una basílica i, per tant, som Església i aquesta identitat ens defineix”. Com a exemple del que representa això posa les notícies d’aquests dies sobre les torres dels evangelistes, en les que és imprescindible explicar que signifiquen aquestes figures i perquè tenen la posició que tenen un cap de bou i un cap de lleó sobre un llibre alat.

“És una gran oportunitat d’explicar la cultura religiosa. Gaudí era el que volia: que la Basílica fos la Bíblia en pedra. Abans a les catedrals això passava a dins, i ara la catequesi és a fora”, diu.

I més encara pel que ha significat arrencar de nou les obres després de l’aturada de la pandèmia. “Ara fa un any amb la Torre de Maria vam poder donar el missatge que seguíem, i la ciutat de cop i volta va veure en la Basílica un far d’esperança després de la Covid-19”.

**“QUIN ÉS EL MISSATGE DE LA SAGRADA
FAMÍLIA CAP A LA SOCIETAT
DELS PROPER ANYS?”**

Per tant, “l’objectiu és aquell triangle del qual parlava el monjo de **Montserrat Lluís Duch**: comunicació, comunió i comunitat. La comunicació, amb la comunió i amb tot el que significa, i amb la comunitat de la ciutat de Barcelona i de casa nostra. Les tres són imprescindibles. Necessitem que la gent d’aquí vibri de la mateixa manera que atrau la gent de tot el món. Inaugurarem les dues torres que falten dels Evangelistes el 2023, la Torre de Jesús, el 2026. I després vindrà el final de la construcció. Quan d’aquí a pocs anys acabem la construcció serà un gran esdeveniment, però què volem que sigui la Sagrada Família per a la ciutat? I per fer

això bé, s'han de fer moltes coses abans. Quin és el missatge de Sagrada Família cap a la societat dels propers anys?”.

Una de les respostes està en la dimensió social. Fins ara la Sagrada Família ha posat en marxa programes educatius i culturals i ha obert les visites a col·lectius vulnerables. Però des del patronat també s'està pensant en ampliar la dimensió social. Per això Roig recorda que “Gaudí ja en el seu moment va fer les escoles pels obrers i per la gent del barri, perquè veia una manca d'educació. La pregunta és: què faria Gaudí al segle XXI en l'àmbit social?. És una gran pregunta estratègica que ara està sobre la taula”.

Roig aclareix que “és una pregunta que no es respondrà demà mateix” però que s'està en aquest camí: “De la mateixa manera que es fan concerts o tallers educatius, s'haurà de pensar en una obra social”.

Teixir relacions de confiança amb la societat

“La comunicació és contingut. Per tant, el que faci o el que es faci a la Sagrada Família genera un relat en què hi participa la comunicació. El que es fa explica els nostres valors, qui som, la identitat. I per mi això és molt valuós. És una oportunitat poder ser aquí en aquest moment i sumar-me a tot l'equip que porta anys treballant en el projecte”.

Per donar aquesta resposta la Sagrada Família ha buscat una persona molt marcada per la seva trajectòria eclesial. Algú que sabés entendre aquesta dimensió des de la identitat del temple. Per Anna Roig l'important és “seguir teixint relacions de confiança amb tota la societat per poder transmetre la riquesa de significats de la Basílica i alhora obrir-nos a tota la ciutadania. En aquest camí estem”.

La Rebotiga n.67. Ajudar Ucraïna

Comentari de l'actualitat de la setmana amb els redactors i col·laboradors de Catalunya Religió. Aquesta setmana parlem de les **iniciatives** de sor Lucía Caram per ajudar a Ucraïna i de la **inauguració** de les dues noves torres de la Sagrada Família. Tertúlia amb els periodistes **Laura Mor, Roger Vilaclara i Jordi Llistnerri**.

ESCOLTA
EL PODCAST

El Museu de Lleida rep dues taules gòtiques del Mestre de Vielha

Les sales del gòtic del Museu de Lleida han sumat aquest dijous dues taules gòtiques del **Mestre de Vielha** adquirides per la Diputació de Lleida. El Museu de Lleida ha informat que les taules ajudaran a complementar l'exposició permanent dedicada a la segona meitat del segle XV. Les obres eren propietat d'un particular i amb la seva adquisició, el museu assegura que "la Diputació facilita la seva exhibició en una institució pública". A les dues taules s'hi representa l'Anunciació, a la part superior, i els sants **Fabià i Sebastià** a l'inferior.

MUSEU DE LLEIDA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Mataró inaugura una exposició sobre els Pastorets durant la pandèmia

'La força dels Pastorets' és l'exposició fotogràfica que l'Ateneu Centre Cultural de la Fundació Iluro de Mataró inaugura aquest divendres 16 de desembre. L'exposició mostra a través de gairebé 200 fotografies com grups teatrals d'arreu de Catalunya van saber reinventar-se durant la pandèmia del coronavirus per mantenir viva la flama dels Pastorets. El comissari de la mostra és el fotògraf i periodista **Enric Lucena**.

COORDINADORA DE PASTORETS DE CATALUNYA

| [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Sant Julià de Lòria prepara l'Any Canòlich per celebrar els 800 anys de la trobada de la Mare de Déu

El 2023 serà un any important per a Sant Julià de Lòria. La parròquia celebrarà al llarg de l'any vinent tot un seguit d'activitats religioses, culturals, esportives, educatives i socials per commemorar els 800 anys de la trobada de la Mare de Déu de Canòlich. El rector de la parròquia de Sant Julià de Lòria i impulsor del comitè organitzador de l'anomenat Any Canòlich, **Pepe Chisvert**, explica que la celebració vol reviuir "l'experiència de les primeres comunitats cristianes que van trobar la Mare de Déu de Canòlich".

El comitè organitzador està treballant des de principis d'aquest 2022 en un programa que s'anirà presentant progressivament a través de les xarxes socials, i de les pàgines web del comú i de Càritas parroquial, i que s'encetarà amb una sèrie de conferències marianes, la primera de les quals tindrà lloc aquest diumenge a les 18 hores a l'església parroquial, sota el nom 'La Santa Família i el reflex de les seves virtuts'.

La parròquia de Sant Julià de Lòria ha presentat l'Any Canòlich aquest dilluns en una roda de premsa on Chisvert ha posat en relleu que els actes programats "estan adreçats al conjunt de la ciutadania del país siguin creients o no".

Malgrat que no s'han avançat massa detalls de quines iniciatives es promouran, el rector de la parròquia ha avançat que el pròxim mes de maig "el dedicarem a la Mare de Déu".

L'ANY CANÒLICH CONTEMPLA UN PROGRAMA D'ACTIVITATS EN 5 DIMENSIONS DIFERENTS: RELIGIOSES, CULTURALS, ESPORTIVES, EDUCATIVES I SOCIALS

Precisament, ha explicat que s'està treballant en l'elaboració d'un vídeo on apareixeran testimonis que narraran "les seves experiències viscudes a Canòlich" en el marc de la celebració de la diada que té lloc tradicionalment el darrer dissabte de maig. Paral·lelament, també es treballa en la creació d'un llibre il·lustrat per **Pilarin Bayés** que té com a finalitat recollir totes les activitats que s'han dut a terme als aplecs de Canòlich de les darreres dècades.

A més a més, Chisvert ha apuntat que la dimensió educativa també és un fet molt important per a la comissió organitzadora. És per això que s'està elaborant material didàctic sobre la

Mare de Déu de Canòlich per tal que es pugui treballar no només a les escoles de la parròquia laurediana, sinó a les de tot el Principat. En aquesta línia, també es preveu l'organització d'un concurs de dibuix i un altre de redacció. Pel que fa al vessant social, s'està acabant de muntar un pelegrinatge a Canòlich amb la gent gran i un posterior dinar de germanor.

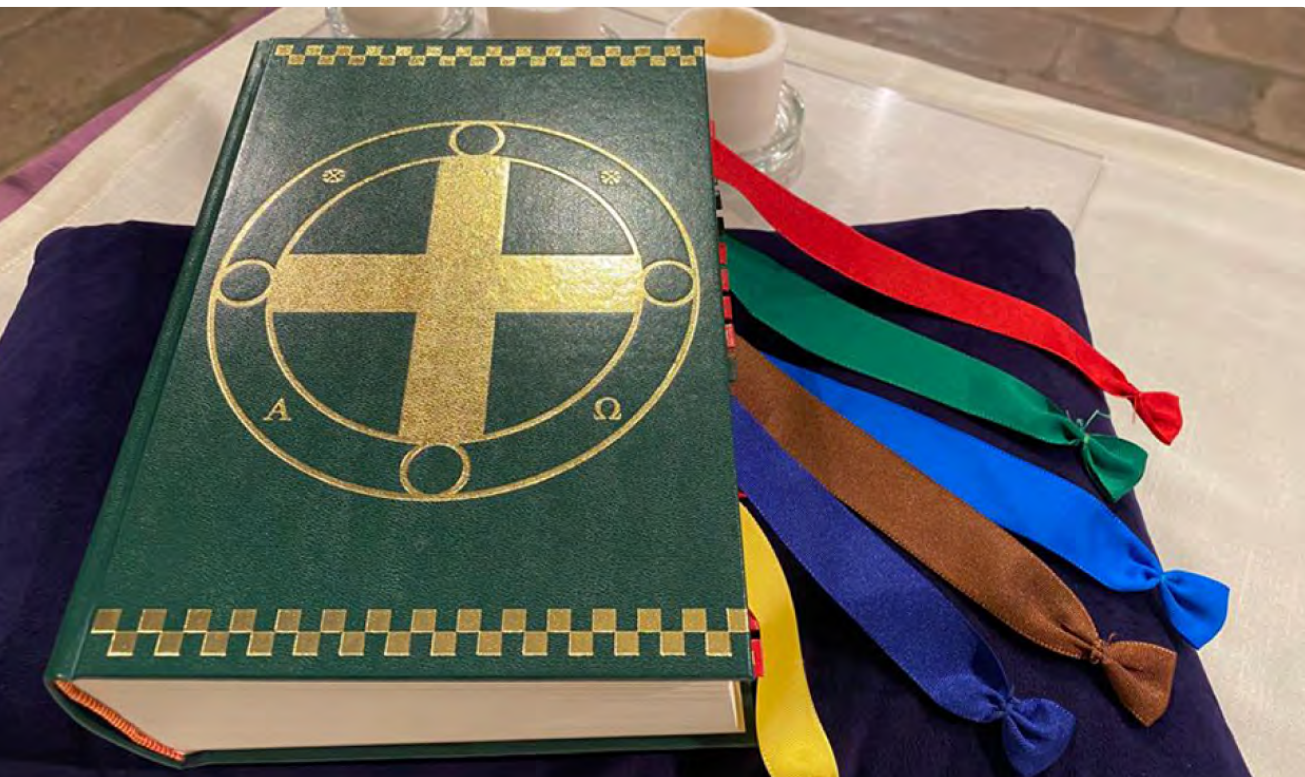
"Reviure l'experiència viscuda fa 800 anys"

Amb motiu dels 800 anys de la descoberta, des de l'organització s'ha dissenyat un logotip on apareix la Mare de Déu mitjançant la imatge dibuixada a la talla romànica i que s'acompanya del període de celebració i del lema 'Agermanant'. Amb tot, l'objectiu de la celebració al llarg del 2023 és "reviure l'experiència viscuda fa 800 anys".

Com és evident, un dels punts forts de l'any vinent serà la celebració de l'aplec de Canòlich, un esdeveniment que serà "una gran festa", però sense malbaratar recursos. En aquest sentit, Chisvert ha indicat que un dels elements que farà més acte de presència durant la jornada serà la música. "Volem donar protagonisme a la música de Laurèdia i a les corals", ha afegit. Així mateix, ha anunciat que s'ha fet una

petició al Vaticà, via bisbat d'Urgell, perquè la setmana prèvia a la diada sigui jubilar. A hores d'ara, però, encara s'espera una resposta que es creu que serà positiva. Per la seva banda, la cònsol menor, **Mireia Codina**, ha dit que la commemoració dels 800 anys també té la voluntat d'homenatjar a totes les persones que han fet possible la diada de Canòlich al llarg dels temps. "Crec que durant l'últim dissabte de maig del 2023 tothom viurà aquest merescut homenatge per mantenir viva aquesta tradició tan arrelada, i això és el que també vol recollir el llibre a través dels testimonis d'aquests darrers anys", ha manifestat. Així mateix, ha afegit que durant la diada "farem coses que siguin especials, però no es tracta d'aglutinar-ho tot en un dia, ja que valorem més que vagin passant coses al llarg de l'any".

L'arxiprestat de les Valls d'Andorra també és un altre dels col·laboradors dels actes de celebració. De fet, el religiós **Ramon Sàrries** ha afirmat que "des de l'arxiprestat ens sentim joiosos de poder celebrar aquests 800 anys de la descoberta" i, per tant, des de "l'Església volem estar al costat de tots els actes que es faran des del comú empesos per mossèn Pepe Chisvert".

La nova edició del missal català incorpora per primera vegada textos en valencià

Els catòlics catalans van començar a fer servir una nova edició del Missal Romà el diumenge 27 de novembre. Han estat 22 anys de treballs que han conclòs en un text que suposa diversos canvis, alguns que afecten al que diuen els fidels durant la missa. Per primera vegada el Missal aprovat oficialment incorpora textos en la varietat valenciana, el que podria accelerar els treballs per aprovar el missal en valencià. També podrà ajudar-hi que un dels qui han treballat els textos ara en vigor és el **recentment nomenat arquebisbe de València, Enrique Benavent**, que va participar en la seva redacció com a bisbe de Tortosa.

En parlem amb **Joan Baburés**, delegat de Litúrgia de Girona i coordinador de la Comissió de Litúrgica de la Tarraconense, i un dels que ha participat en la redacció de la nova edició, publicada per l'Editorial Balmes i Publicacions de l'Abadia de Montserrat, amb il·lustracions de l'artista jesuïta Marko Rupnik.

Per què s'han fet canvis al missal?

Hi ha dues raons, la primera és perquè hi ha una tercera edició del Missal Romà llatí del

2000 i encara més tard va sortir una nova edició el 2008, anomenada tercera edició esmenada, amb canvis afegits. Bàsicament són canvis d'oracions revisades, o bé afegits de nous beats o sants que s'han canonitzat o beatificat darre-rament.

I l'altra raó?

És un document de **Joan Pau II** (*Liturgiam authenticam*) del 2001 que demanava revisar les traduccions que s'havien fet després del Concili Vaticà II, la majoria de manera ràpida per tenir el missal en la llengua del poble, i ser fidels al text original llatí.

**LA NOVA EDICIÓ DEL MISSAL ROMÀ
ÉS EL RESULTAT D'UN TREBALL
QUE S'HA ALLARGAT 22 ANYS**

I com es fan els canvis del missal?

Hi va haver una comissió encarregada per la Comissió Interdiocesana de Litúrgia que va anar revisant els textos. Com que han passat una colla d'anys, enmig ha sortit un nou docu-

ment, aquest del papa Francesc (*Magnum principium*), que demana una triple fidelitat: al text original, a la llengua a la que es tradueix i a la comprensió dels fidels.

I en quins canvis es concreta?

Són diversos. Per exemple en comptes de dir "la noia tindrà un fill" cal que digui "la verge tindrà un fill". O en comptes de "confio el meu alè a les vostres mans" ha de dir "confio el meu esperit a les vostres mans". N'hi ha d'altres, com el famós qualificatiu dels publicans, que a la primera traducció es va traduir per cobradors d'impostos. Per tant, s'ha hagut de fer una revisió a fons.

I això qui ho aprova?

Hem pogut treure aquesta nova edició després de 22 anys de treballs. Després dels treballs de revisió hi ha hagut d'haver l'aprovació dels bisbes de Catalunya, de la Conferència Episcopal Espanyola, la confirmació per part de la Congregació del Culte. El 2020 es va enviar a Roma el text oficial aprovat pels bisbes que no va tornar fins el 22 de febrer d'aquest any.

Però alguns canvis ja s'han anat afegint sobre la marxa, no?

Es va començar a treballar el text el 2000 i el mateix any ja es va publicar un apèndix que es va incorporar a la segona edició, amb els canvis més significatius. Enmig també hi va haver el decret del Papa que demanava que en la consagració del vi en comptes de dir "per a tots els homes" es digués "per molts" perquè el llatí diu 'pro multis'.

**"NO ENS TOCA INVENTAR LA LITÚRGIA,
SINÓ SER FIDELS AL QUE LA SANTA
ESGLÉSIA ENS DEMANA QUE FEM"**

I qui participa a les reunions per fer els canvis?

Ho hem treballat des de la comissió interdiocesana de litúrgia, amb un delegat de cada bisbat de Catalunya, presidits per el bisbe d'Urgell, **Joan-Enric Vives**, que ha dirigit tot aquest treball durant tot aquest temps. Tot i que quan es va començar encara hi havia el bisbe **Pere Tena** que presidia la comissió. A banda dels delegats hi havia també altres experts, com per exemple

Josep Urdeix, Lluís Prat, Bernabé Dalmau, Ramon Ribera, Jaume Gavarró, Armand Puig... i molts altres que han intervingut en aquest procés tant llarg. Són 22 anys, moltes reunions. La responsabilitat final de la revisió és de la comissió interdiocesana de litúrgia.

Algú pot tenir la impressió que s'han fet moltes reunions i pocs canvis.

Bé: Cal aclarir que no es tracta d'un nou Missal. És el Missal que ja vam rebre de la tradició i que ens ve, bàsicament, del Concili de Trento, tot i que aquest es formar seguint, per exemple, l'anomenat missal romanogermànic de Carlemany, i dels sacramentaris de l'antiguitat cristiana i primigèniament del mateix Nou Testament i dels Evangelis. No és un missal nou, sinó una nova edició. Si hi havia hagut aquestes revisions del Missal Romà llatí, s'hi haviem d'incorporar. Que siguin petites o poques, no depèn de nosaltres. No ens toca inventar la litúrgia, sinó ser fidels al que la santa Església ens demana que fem.

Però canvis com "I en una sola Església, santa, catòlica i apostòlica", que ara es digui "I en l'Església, que és una, santa, catòlica i apostòlica", poden semblar poc significatius.

Fins ara en el text del Credo sempre hem dit que l'Església és una, però els teòlegs, i els eclesiòlegs i professors de la Facultat de Teologia de Barcelona ens van indicar que calia canviar-ho perquè quedés més clar que les quatre notes de l'Església són aquestes: Una, Santa, Catòlica i Apostòlica, com diu el text llatí del credo. Aquí quedava poc clar que hi havia quatre notes.

Un altre canvi. Ara no direm: "i també per al nostre bé i de tota la seva santa Església", sinó "... i també per al nostre bé i el de tota la seva santa Església."

És una correcció gramatical. No és que tingui un importància cabdal, però aquest i el del Credo que hem comentat abans, són els dos únics canvis en allò que pertoca al que han de dir els fidels.

"ELS VALENCIANS NO TENEN ENCARA EL MISSAL APROVAT, CALDRIA L'APROVACIÓ DELS SEUS BISBES I DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA I LA CONFIRMACIÓ DE LA SANTA SEU"

Quin és el canvi més important des del seu punt de vista?

Els canvis més importants són coses d'aquesta mena. Un ja te l'he dit, posar "per molts" on abans es deia "per tots els homes". Un altre ha estat afegir la menció a sant Josep en la pregària eucarística, per exprés manament del Papa. També s'han afegit totes les oracions pels sants patrons dels bisbats, i els sants canonitzats de nou com sant Pau VI o sant Joan XXIII, i altres coses concretes de revisió dels textos. Certament que grans canvis no hi són ni els hem d'esperar.

Quins són els nous sants?

Deuen ser una vintena. Ara hi trobarem les misses de Maria Mare de l'Església, de sant Gregori de Narek, de sant Pau VI, dels sants Marta, Maria i Llätzer, de santa Hildegarda de Bingen, de santa Faustina Kowalska, de sant Joan XXIII, de sant Joan Dídac Cuauhtlatotzim, de la Mare de Déu de Guadalupe, de Loreto i altres... També la missa pròpia de la Mare de Déu dels Desemparats i de sant Vicenç Ferrer per al territori valencià de la diòcesi de Tortosa. Aquests s'hi han afegit en valencià.

El missal en valencià resta pendent.

El missal en valencià seria un tema pendent, un altre tema pendent. Quan es va fer el primer Missal en català, els mallorquins van fer el seu, però a València fins ara no han estat així. Espero que ara el nou arquebisbe Enric Benavent ho pugui activar.

Es pot fer missa en valencià a València ara?

Ara poden fer missa en valencià, però no tenen encara el missal aprovat. En va sortir un que va fer el pare **Riutort** i que es va publicar ja fa anys, però no és una versió oficial. Caldria que es faci aquest treball i que rebí l'aprovació dels seus bisbes, de la Conferència Episcopal Espanyola i la confirmació de la Santa Seu.

I no poden fer servir el català?

A les diòcesis valencianes poden fer servir el català, però caldria, com ja he dit que es faci una versió valenciana oficial aprovada i admesa per tothom. En tot cas depèn de l'episcopat d'allà.

És la primera vegada que s'incorpora la variant valenciana en un missal?

En el nostre Missal, sí. Vicenç Ferrer és Vicent Ferrer, per exemple, o hui en comptes d'avui, entre d'altres. Ara mateix són els dos únics textos propis pel regne de valència. Els textos propis d'aquestes dues misses. Els va impulsar l'actual arquebisbe de València, Enric Benavent, quan era bisbe de Tortosa. El nomenament de Benavent a València pot ajudar a normalitzar la qüestió lingüística en la litúrgia al País Valencià.

Alguns mossens encara no han rebut la nova edició que en teoria fa dues setmanes que s'utilitza.

El cas és que el vam enviar a Roma el març del 2020, i el febrer del 2022 va tornar confirmat des de Roma. Des d'aquest moment les editorials es van posar a treballar, i l'edició va estar enllestida l'1 de juliol. Des de llavors s'ha anat imprimint. Però també hi ha el treball d'enquadernació que, pel que sé, es fa amb una tècnica manual artesana. El diumenge 27 de novembre no tothom tenia el missal, i això que hi ha un decret dels bisbes que s'ha de fer servir des d'aquell dia. Però, no passa res, amb el vell també es compleix. Ara es van servint els missals. Però a Girona, per exemple, fins al dia d'avui encara només n'han arribat 20.

I no seria més fàcil tenir la versió digital?

El text ha de ser escrit en algun lloc, pot ser digital i de fet a la llarga tot es té en digital. El text de la litúrgia de les hores, el breviari, quan es va acabar de vendre l'edició impresa i es va considerar recuperada la inversió de l'edició se n'ha fet una versió per poder-ho seguir des de una aplicació de mòbil. El problema és econòmic, si es fa el llibre i no es ven hi ha un problema. A la litúrgia de les hores, vam deixar passar un parell d'anys i després es va divulgar l'aplicació.

No es pot fer la missa amb el mòbil?

Sí, no hi ha res a dir. Abans hi havia les sacres, uns textos com una "xuleta" pel mossèn per no haver de buscar al missal. La tablet és el mateix.

I ja penseu en la quarta edició?

Ara el que esta sobre la taula, que no està encara programat, sinó només emparaulat, és la revisió dels leccionaris, els llibres amb les lectures de la missa. S'hauran de revisar les traduccions. Ens hi hem de posar.

● ÀLBUMS IL·LUSTRATS

● CONTES DESEXPLICATS

● ENCICLOPÈDIA D'ÈSSERS MÀGICS

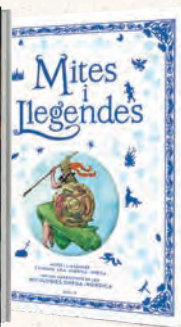
Novetats per llegir quan arriba el fred

● RENARD DIU

Libres que fan lectors

BAULA

● LLIBRES REGAL

● LLIBRES DE CONEIXEMENTS

Mor el jesuïta Oriol Tuñí, exdegà de la Facultat de Teologia de Catalunya

Si algú havia assistit a alguna de les seves classes, cursos o xerrades o llegit alguns dels seus llibres, adquiria una nova visió de la lectura de l'Evangeli de Joan. El jesuïta **Josep Oriol Tuñí** ha mort aquest divendres 9 de desembre als 84 anys. Era un dels màxims experts i divulgadors de l'Evangeli de Joan, un dels més complexos de comprendre i interpretar.

Tuñí va ser degà de la Facultat de Teologia de Catalunya i provincial dels jesuïtes a Catalunya. Nascut a Canet de Mar el 1938 va entrar a la Companyia de Jesús el 1955. En l'etapa de formació es va llicenciar en Filosofia per la Universitat de Barcelona (1964), en Teologia

pel Heythrop College, Oxon, England (1968), i va obtenir el doctorat en Teologia per la Pontificia Universitat Gregoriana (Roma 1971).

En el món acadèmic a ser degà de la Secció Sant Francesc de Borja de la Facultat de Teologia de Barcelona (1977-1984), el centre d'estudis dels jesuïtes que posteriorment es va fusionar amb la Facultat de Teologia de Catalunya. Allà va ser vicedegà (1984-86) i degà durant dos mandats (2000-2006). Durant el període que no va tenir responsabilitats en la direcció acadèmica, entre 1988 i 1995, va ser escollit provincial dels jesuïtes de Catalunya (1988-1995). Com a jesuïta ha estat membre

de diversos patronats com la Universitat Ramon Llull, la Fundació Joan XXIII, la Fundació Vidal i Barraquer, la Fundació Cultural CASP i o ESADE.

Membre de l'Associació Bíblica de Catalunya, de la Asociación Bíblica Española i de l'Studiorum Novi Testamenti Societas (New Testament Studies), va publicar nombrosos llibres sobre el Nou Testament i l'Evangelí de Joan. *La verdad os hará libres (Juan 8,32)* (1973) recull la seva tesi doctoral. També es poden destacar *El testimoniatge de l'evangelí de Joan* (1980), *Jesús y el evangelio en la comunidad*

joànica, Jesús en comunitat (1987), Las comunidades joánicas (1988), *Escritos joánicos y cartas católicas*, en col·laboració amb el també jesuïta **Xavier Alegre**, (1995 i reeditat recentment) i *L'Evangelí és Jesús* (2010).

La seva teologia sempre va posar l'accent en la dimensió comunitària i arrelada al món, en la qual en el centre sempre hi ha Jesús i el seu amor infinit i il·limitat. També va destacar pel seu arrelament a la realitat catalana.

Els darrers anys s'ha dedicat intensament a la divulgació i acompanyament de grups

amb conferències i xerrades **a tot el territori**. Va estar plenament actiu fins fa pocs mesos vinculat a la comunitat dels jesuïtes de Clot de Barcelona, col·laborant amb Cristianisme i Justícia i va ser director de la Biblioteca Borja.

JORDI LLISTERRI -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

Voleu rebre per WhatsApp
les notícies imprescindibles de cada setmana?
Apunteu-vos a la llista informativa
de Catalunya Religió!

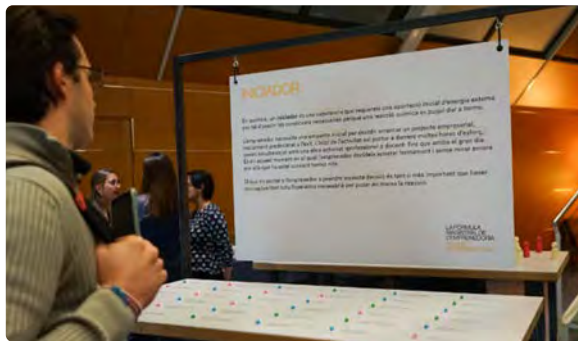
Com? Guardeu el número **693 715 339** a la llibreta
de contactes com a 'Llista Catalunya Religió'.
I envieu-hi un missatge de WhatsApp
que digui **ALTA** i el vostre nom.

Els salesians anticipen el nomenament del superior de la Inspecció Maria Auxiliadora

“Al meu entendre seria aconsellable compassar el canvi d’inspector amb el dels consellers després del Capítol Inspectorial”. Aquest és un dels motius que exposa l’actual superior de la Inspecció Salesiana Maria Auxiliadora (SMX), **Àngel Asurmendi**, per demanar l’avançament de les consultes per al nomenament del nou inspector. Una petició que el rector major dels salesians, **Àngel Fernández**, ha acceptat anunciant que les consultes de l’Inspecció, amb seu a Sevilla i que inclou les obres salesianes a Catalunya, s’iniciaran aquest 18 de desembre.

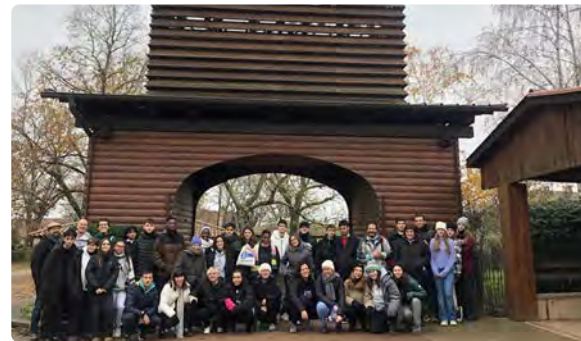
SALESIANS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

L'IQS celebra els seus 110 anys d'emprenedoria amb una exposició “magistral”

“Quina és la fórmula magistral de l’emprenedoria?”. Aquesta és la pregunta a la qual ha volgut donar resposta l’Institut Químic de Sarrià (IQS) amb una exposició oberta al públic fins a març per fer valdre els 110 anys d’emprenedoria de la institució universitària. L’exposició ‘La fórmula magistral de l’emprenedoria: 110 anys d’emprenedoria’ visualitza els valors necessaris per trobar la fórmula perfecta per emprendre. L’exposició ha estat realitzada gràcies a la Tesi Doctoral de la doctora **Núria Vallmitjana**, l’equip de Tech Factory, *Domestic Data Streamers* i AIQS Alumni.

IQS | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Cinc escoles participen en el primer pelegrinatge de l'Escola Cristiana a Taizé

Alumnes de les escoles Scala Dei, Tecla Sala, l’Esperança, Santa Teresa de Lisieux i Lestonac de Barcelona han participat durant el pont de la Immaculada al primer pelegrinatge de l’Escola Cristiana a Taizé. Han estat vint-i-un joves de batxillerat que han viscut l’experiència juntament amb la trobada de monitors de l’agrupament La Traca, de Joves La Salle Catalunya. En total, una cinquantena de persones que han pelegrinat a la comunitat ecumènica de França.

FECC | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

PUBLICITAT

Nova convocatòria

Sabadell Institucions Religioses i del Tercer Sector

Curs d'Assessor Financer per a Entitats Religioses i del Tercer Sector

Una proposta formativa única impulsada per Banc Sabadell en col·laboració amb la Universitat Francisco de Vitoria (UFV) i que té com a objectiu principal reforçar i ampliar el coneixement especialitzat de les institucions religioses i el tercer sector amb continguts adaptats a la realitat d'aquests dos col·lectius.

100 % online

Accessible des de qualsevol dispositiu

Curta durada

5 mesos (12 ECTS i 24 hores de convalidació MiFID)

Pla de beques

Consulta l'ampli programa de beques disponible

Diploma

Títol propi de la UFV

Tots els sectors

Obert a professionals de tots els sectors

Inscriu-t'hi!

Matrícula oberta **fins al 10 de gener de 2023**

Més informació i inscripcions a:

InstitucionesReligiosas@bancsabadell.com

TercerSector@bancsabadell.com

www.bancsabadell.com/institucionsreligioses

^BSabadell

Necessites un banc?

Consagrades al VIH

Elles sempre hi són. Les 24 hores del dia, els 7 dies de la setmana, els 365 dies de l'any. A tocar del Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Terrades, en un racó enlairat de l'Alt Empordà, tres monges són l'ànima del 'Centre Sociosanitari Mare de Déu de la Salut', una casa per a malalts de sida. Elles, les que hi són sempre, són **Germanes de la Caritat de Santa Anna**, una congregació fundada per la vilafraquinca **Maria Ràfols** i pel capellà **Joan Bonal**. Amb la seva presència constant, fan del centre, una verda-dera llar.

LES GERMANES DE LA CARITAT DE SANTA ANNA VAN IMPULSAR EL CENTRE SOCIOSANITARI PER ACOMPANYAR MALALTS DE VIH EN ELS DARRERS DIES DE LA SEVA VIDA

Ens hi endinsem amb **Mari Carmen Ferrero**, una monja atípica que després de 20 anys treballant en presons, dirigeix el Centre des de l'any 2020. Per això parla el mateix llenguatge que molts residents que també han estat presos, coneix perfectament d'on venen i el que han vis-

cut: “Moltes vegades se sorprenden de com els entenc i els parlo, però jo vinc d’aquest món”. A part de religiosa, Ferrero és treballadora social.

Que aquest centre estigui a Terrades, enmig de la natura i en ple Empordà té un sentit. Va ser la resposta social que la congregació va donar al clam de les germanes de la província davant les necessitats dels més vulnerables: malalts de sida necessitats d’algú que els acompanyés i cuidés a les darreries de la seva vida, molts d’ells sense tractament mèdic. I perquè Terrades? Doncs és en aquest petit poble on va néixer l’any 1769 el capellà Joan Bonal, cofundador de la congregació. Terrades era un lloc on fins al moment mai hi havien tingut presència i ara hi hauria una casa oberta als més pobres que, en paraules dels fundadors, “són els Senyors”.

Fetes les primeres gestions, el bisbat de Girona va cedir els terrenys prop del santuari i la congregació va construir un edifici dissenyat per aquesta finalitat: una petita llar-hospital per acollir malalts de VIH que sovint hi arribarien en condicions precàries. A la planta inferior hi ha els espais d’administració i magatzem, a la primera planta hi viuen els residents i hi ha els espais comuns i a la planta superior, hi resideix la comunitat.

Creat el 1998, avui dia el Centre es finança principalment amb aportacions de la Generalitat de Catalunya que juntament amb els fons que provenen de la mateixa congregació, els donatius i les poques pensions dels residents, cobreixen els costos del seu funcionament.

La sida, el denominatiu comú

La majoria de residents han passat per la presó i tots tenen un vincle en comú: el VIH. Una malaltia que els va deteriorant físicament i cognitiva. Per això, germanes i personal treballen

per revertir i aturar en la mesura del possible l'avanç de la malaltia. Tallers, exercicis, un hort, una pauta molt marcada de vida i d'alimentació així com un compliment de les rutines, els ajuden a tenir, malgrat tot, una certa qualitat de vida. A part, no hi falta l'estima personal que els donen a tothora. "Moltes malalties, amb *cari-nyo*, se suavitzen bastant", diu Ferrero.

Malgrat en alguns moments han arribat a ser-ne set, avui la comunitat la conformen tres germanes que amb dotze treballadors més, cobreixen els torns i les necessitats dels deu residents, tots dependents. Una de les germanes és la directora, una altra porta l'administració i la més gran acompanya els malalts. Quan cal o falla algun treballador, les monges, que sempre hi són, arriben a fer tots els papers de l'auca: "Si cal dutxar, dutxem, si cal cuinar, cuinem", explica la directora.

Per això, juntament amb la higiene i els àpats, són importantíssims els tallers diaris, els treballs manuals i els exercicis que s'hi duen a terme per aturar el deteriorament cognitiu i passar el dia entretingudament. Un dels tallers més especials té lloc cada diumenge. És

el Taller d'Interioritat, on es llegeix l'Evangelí i es treballa per aplicar-lo a cadascun dels residents: "És en aquests moments que aflora la dimensió transcendental de tots ells, creients i no-creients, i jo aprenc moltíssim d'ells", confessa la directora.

A TERRADES ES TREBALLA PER TAL QUE ELS RESIDENTS VISQUIN EL MILLOR POSSIBLE

A la llar només hi ha deu places, i sempre estan totes ocupades. Amb una vintena de persones en llista d'espera, les germanes han de ser molt curoses en el procés de selecció de nous residents cada cop que queda una plaça lliure. Cal tenir VIH i ser una persona totalment dependent. Joves amb patologies i en situació límit, sense família o immigrants, persones sense sostre o persones derivades des del Departament de Justícia són els principals candidats a poder-hi entrar. Quan algú millora molt, pot ser derivat a un altre centre, però sovint hi volen tornar perquè la calidesa de Terrades s'acaba trobant a faltar.

Gràcies a l'avanç dels tractaments i els antivirals, els malalts de Sida han vist allargada la seva esperança i qualitat de vida. Si al principi, la funció principal de la casa era "ajuda a ben morir", en l'actualitat a Terrades es treballa per tal que els residents visquin el millor possible. "Els primers anys molts pacients només arribaven a passar dies o com a molt algunes setmanes a la Casa, morien ràpidament", explica Ferrero.

"La caritat sempre té futur i present"

A Terrades, on s'acull els últims dels últims, es respira la caritat feta hospitalitat, el lema d'aquesta congregació: "Renunciem a la pròpia vida perquè la nostra vida passa als altres. Perquè cada cop que tanques una mica la teva vida, renunciis al Carisma". "La caritat sempre té futur i present", em comenta Ferrero abans de marxar.

Tal com ho van fer el pastor i la Sirena a la famosa sardana, no fa pas gaires anys que aquestes monges van decidir plantar-hi la cabana per retornar als orígens. I és que qui renuncia als orígens, perd la identitat. Fou l'Empordà!

Mans Unides posa en marxa una campanya de recollida de cèntims per als projectes de l'ONGD

Ajudar a finançar projectes de desenvolupament als més de 50 països on Mans Unides està present. Aquest és l'objectiu de la campanya que l'ONGD ha posat en marxa sota el lema "Treu-te un pes de sobre per una bona causa! Dona els teus cèntims".

A Espanya, l'ús dels diners en efectiu s'ha reduït progressivament des del 2014. Una situació que s'ha vist agreujada per la pandèmia. El 2020, l'efectiu només va ser l'opció preferida per al 36% dels ciutadans, mentre que sis anys abans la xifra arribava al 80%.

Entre les diferents unitats de pagament en efectiu que es continuen utilitzant, Mans Unides subratlla que les monedes d'1 i 2 cèntims són les que menys moviment tenen. I és que, aquestes, no són acceptades per la majoria de màquines i suposen un cost de producció superior al valor mateix de la moneda. A més, tenen un alt cost mediambiental, perquè per produir-les es fan servir acer, coure, aigua i productes químics, a més de la despesa de plàstic i paper d'embalatge.

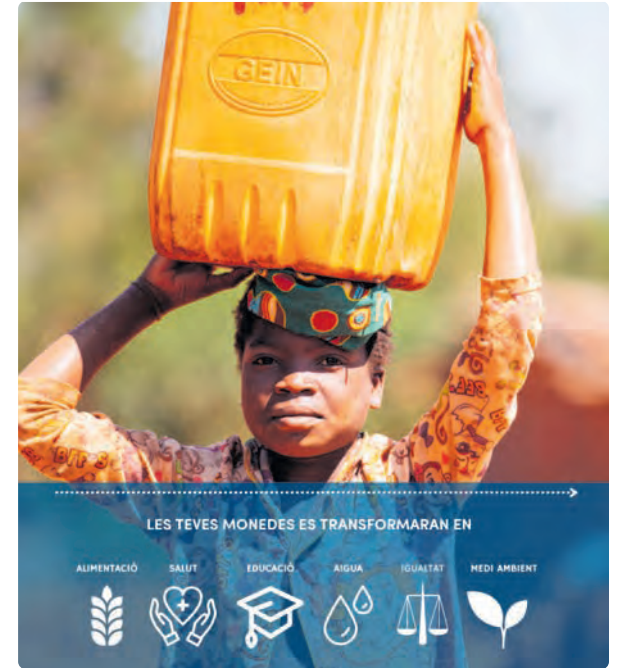
"Tots portem aquestes monedes a la butxaca o al moneder, o les anem acumulant en pots", diu

la presidenta de l'ONGD, Cecilia Pilar. "Ara, volem que et deslliuris d'aquest pes i que, en donar-les a Mans Unides, ens ajudis a construir un món millor", hi afegeix.

Per deixar d'acumular aquests cèntims i donar-los aquest sentit solidari, Mans Unides durà a terme una recollida a les 10 delegacions que l'organització té per tot el territori català, així com a les de la resta d'Espanya i en els establiments col·laboradors d'aquestes ciutats i pobles.

La campanya neix amb la idea de tenir un ampli recorregut en el temps per poder oferir a tots els ciutadans la possibilitat de participar-hi. Així mateix, es reforçarà la seva presència en moments importants per al consum, com és el Black Friday o en iniciatives solidàries com el Giving Tuesday.

Es tracta d'una campanya senzilla, basada en "un gest tan simple com dipositar uns cèntims en uns llocs determinats", diuen des de Mans Unides. Subratllen la finalitat rellevant que comporta la campanya perquè "reconverteix monedes en de-sús en alimentació, salut o educació per als que més ho necessiten".

"Suma't aquest Nadal: porta'ns els teus cèntims i col·labora en la construcció d'un món més just", conclou l'ONGD de Mans Unides.

Per a més informació sobre la campanya, podeu consultar el web: www.mansunides.org.

| AMB EL SUPORT DE MANS UNIDES

Ell és la nostra pau

MARIA ROSA OCAÑA
A NADIEZHDA

Ell ha vingut per anunciar la Bona Nova de la Pau, “la pau a vosaltres quan éreu lluny i la pau als qui eren a prop”. Aquestes paraules transmeses per Sant Pau als Efesis ressonen encara a través dels segles en els temples de les esglésies i en els temples del cor humà, si aquest cor està preparat i atent.

I avui, en preparar el pessebre ens introduïm en un món en què cada figureta, cada casa, arbre, riu, pont, estel tot va adreçat a un camí, i és el Camí de la Pau, ja que un petit infant fa possible el “Déu és amb nosaltres”, és l’Emmanuel.

Dues figures prenen una especial rellevància: l’àngel i l’estel, aquestes són les encarregades d’assenyalar el camí. Quan Isaïes profetitzà que “un poble que caminava en la tenebra ha vist una gran llum; als habitants d’una terra d’ombra de mort, damunt d’ell, ha brillat una llum”, ella ja parlava de foscor i de tenebres... I també parlava d’una Llum, i és així que, encara ara, en el món en què vivim veiem de molta foscor i de tenebra que es tradueix en un estat de destrucció i descomposició, com també es pot entreveure la llum que es troba en cada bona acció. Després d’uns dos mil vuit-cents anys les paraules del profeta són vives i actuals.

Un cop més la roda de la vida, dins d'un temps litúrgic, gira d'acord amb un temps atemporal. Els fets d'antany que prenen cos i experiència fan que les paraules d'Isaïes recobrin força i Llum entrant en les nostres llars com la llum vespertina que ve de l'Orient.

En tot aquest temps d'Advent escoltem els Profetes i els Avantpassats del Senyor, ells també formen part d'aquest relat en què les lectures fetes pregària són el preludi de la Bona Nova.

En la Tradició de les esglésies ortodoxes hi ha una icona que precedeix al de la Nativitat, aquesta és la 'Mare de Déu del Signe' (d'Advent). En la contemplació de la bellesa que la icona sap expressar, se'ns mostra la Verge amb les mans esteses i l'Infant Jesús en el si de la seva mare.

Contemplació de la icona, preparació del pessebre i de l'arbre, són elements que ens ajuden a centrar-nos en el que ha de venir i que hem de celebrar, igual que els Pastors i els Reis Mags,

oferint al Déu de l'Univers el millor que podem donar de nosaltres mateixos. Ell ens dóna la Vida i nosaltres agraïts li tornem amb cants de joia, sabent que Ell dona la Pau al món.

En aquests dies mirem els ulls dels infants, alegrem-nos amb ells, junts amb la seva alegria. Quan veiem els infants abandonats, explotats i maltractats, ells que son els sants innocents, plorem i plorem perquè sabem també que el Messies serà crucificat. Ell que és la nostra Pau.

Les llàgrimes del papa Francesc

**JOSEP-MIQUEL BAUSSET
A DEL SANTUARI ESTANT**

Va ser el 8 de desembre passat, festa de la **Immaculada Concepció** de la Mare de Déu, quan vam veure una imatge molt poc freqüent en la vida: el **Papa Francesc** plorant.

Com cada any (tot i que el 2020 i el 2021 ho fer en privat, sense gent), el Papa va visitar el monument a la Immaculada, a la plaça d'Espanya, a Roma. Francesc va fer una pregària interrompuda per l'emoció, manifestada en les seves llàgrimes. Va ser quan el Papa digué en la seva pregària, que li hauria agradat presentar a la Mare Verge, "l'agraïment del poble ucraïnès per la pau que portem tant de temps demanant al Senyor". I aquí el Papa hagué d'aturar la seva pregària per les llàgrimes i l'emoció que no po-

dia contenir. I és que, malauradament, aquesta pau no ha arribat encara a aquesta terra martiritzada per la invasió de les tropes russes.

Cal recordar que quan Putin va envair Ucraïna, el febrer passat, de seguida el Papa convocà una jornada de pregària i dejuni per al 2 de març següent, Dimecres de Cendra. El Papa volia compartir el seu dolor, "per l'empitjorament de la situació a Ucraïna", perquè "com jo, tanta gent de tot el món sent angoixa i preocupació" per aquesta guerra.

Les llàgrimes del Papa el 8 de desembre passat davant el monument a la Immaculada, m'han recordat la sala de les llàgrimes, al costat de la cape-

lla Sixtina, on una vegada elegit bisbe de Roma, al final del conclave, el Papa va pregar una estona.

Les llàgrimes del Papa en la seva pregària davant la Immaculada, s'uneixen als "rius de llàgrimes i de sang" dels ucraïnesos, com recordava Francesc el 6 de març passat, en els primers dies d'aquesta guerra tan cruel i tan injusta. Les llàgrimes del Papa s'uneixen també a les llàgrimes de les dones que han perdut un fill. El plor del Papa s'uneix al plor de les dones que són agredides o que veuen la fam o el fred que tenen els seus petits i també a les llàgrimes dels qui ploren la mort dels seus éssers estimats en aquesta pandèmia que encara continua. Les llàgrimes del Papa s'uneixen a les llàgrimes dels infants que fugen dels seus països en pastera i que es juguen la vida a la Mediterrània. Les llàgrimes del Papa s'uneixen a les llàgrimes de les joves, enganyades amb falses promeses i que després són obligades a prostituir-se. Les llàgrimes del Papa són les llàgrimes dels qui tenen els ulls ressecs de tant de plorar, dels qui viuen sols, del qui han caigut en la depressió o dels qui tenen un càncer en fase terminal.

Les Benaurances, que són com el nucli de tot l'Evangeli, anomena feliços els qui ploren, "per-

què Déu els consolarà". I és que és el consol de Déu, allò que ens sosté i ens encoratja enmig del dolor i de les llàgrimes.

En aquest temps d'Advent i sobretot a la pregària de les Matines, a la nit de Nadal, ressonen amb força en els nostres cors les paraules del profeta Isaïes: "Consoleu, consoleu el meu poble, diu el vostre Déu". És també Isaïes que ens encoratja a avançar en l'esperança, malgrat el nostre desconsol: "Com una mare consola els seus fills, jo també us consolaré". I encara, Sant Pau també ens anima a confiar en el Déu que "ens consola enmig dels nostres sofriments".

Per això, enmig d'una societat amb tant de dolor i de desconsol, convé eixugar les llàgrimes dels qui pateixen i encoratjar els qui ja no poden més. Però també és important manifestar la solidaritat amb tots els crucificats i torturats del nostre món i del nostre temps, i fer-los costat posant-nos en la seva pell, com ens demana Sant Pau: "Ploreu amb els qui ploren".

Les llàgrimes del Papa van ser molt més eloqüents que les seves paraules, perquè eren unes llàgrimes que sortien del cor d'un pare que sofreix per la violència i l'horror que viuen els ucraïnesos.

Però les llàgrimes del Papa també són una crida a viure el Nadal, que ja s'acosta, pensant en els més pobres i desvalguts i en tots els qui ploren, per compartir amb ells allò que som i allò que tenim. Les llàgrimes del Papa ens criden a viure un Nadal més auster, deixant de costat les despeses frívoles, innecessàries i supèrflues i les compres compulsives (que ens deixen el cor i les butxaques buides), per viure el Nadal al costat dels qui ploren i sofreixen i dels qui han perdut el sentit i la il·lusió de viure.

Com cada 8 de desembre, el papa ha dipositat una corona de flors en la imatge de la Immaculada. Però aquesta ofrena floral no es pot comparar en res, al costat de l'ofrena de les llàgrimes del Papa. Com en el cas de la viuda pobra que ofrenà al tresor del temple dues monedes de les més petites, un gest elogiat per **Jesús**, també les llàgrimes del Papa han estat la millor ofrena que podia haver fet. L'ofrena del Papa, el plor del Papa, ple de tendresa s'ha convertit en la millor pregària per la pau a Ucraïna, i que la Mare Verge haurà acollit amb amor.

Catalunya està pendent del nomenament de tres bisbes
DM, 13/12/2022 | EL PUNT AVUI

Les creences religioses, a la baixa
DC, 14/12/2022 | CATALUNYA RELIGIÓ

El claustre de la Seu de Manresa s'omple de ciris en la festivitat de Santa Llúcia
DC, 14/12/2022 | REGIÓ 7

Berga reprèn l'Any Ballarín amb xerrades, una exposició, visites guiades i premis literaris
DC, 14/12/2022 | REGIÓ 7

Torna la campanya solidària de Càritas 'Un nen, una joguina' a Sant Cugat
DJ, 14/12/2022 | CUGAT MÈDIA

Espurnes Barroques clourà l'edició ignasiana amb partitures de l'arxiu de Montserrat
DJ, 15/12/2022 | REGIÓ 7

'Els Pastorets' centenaris de Cardona tornaran al Teatre Els Catòlics per Nadal
DV, 16/12/2022 | NACIÓ DIGITAL

Dues-centes persones porten el pessebre a l'església de Sant Julià de Coaner
DV, 16/12/2022 | REGIÓ 7

La Salle La Seu
@LaSalleLaSeu

Celebrar les tradicions nadalques amb el nostre alumnat del SIEI per tal que visquin el calendari d'Advent. Avui ha tocat decorar la porta de l'aula 🎅🎄 #SIEI #LaSalleLaSeu #compartir #diversitat #juntessijuntsmillor

Traducir Tweet

17:58 · 14 dic. 22 · Twitter Web App

PES Cruïlla - Salesians Sant Jordi
@centrecruïlla

Concert de Nadal.
@SalesiansRoc
@FundacioMagone
@SalesiansJordi

10:07 · 12 dic. 22 · Twitter for Android

CPL Editorial
@CPLeditorial

● #Nadal2022, del 13 de desembre al 2 de febrer, el pessebre al @SeminariBCN Del 13 al 22 de desembre, gran tió solidari amb recapte d'aliments. El 21 de desembre, Concert de Nadal amb el Cor de gòspel Free Choir.
cpl.es/noticia/detall... @BiblioEpiscopal

Traducir Tweet

10:00 · 12 dic. 22 · Twitter Web App

Claretians de Sant Pau
@claretiansCAT

● El provincial de Sanctus Paulus participa en la formació per a Superiors Majors bit.ly/3YoKsIx

Traducir Tweet

17:16 · 15 dic. 22 · Twitter Web App

Jesuïtes Educació
@JesuïtesEdu

Recordal 📺 Pots remenar el canal de #Youtube de Jesuïtes Educació on trobaràs testimonis de docents i alumnes explicant-nos la seva experiència amb l'HoritzóMés. Subscriu-t'hi ara! bit.ly/3PsPuCW

Traducir Tweet

9:30 · 16 dic. 22 · Autorització: auto

La Sagrada Família
@sagradafamilia

Avui és un dia molt especial! Després del Concert de Nadal i per primer cop, il·luminarem els terminals de les torres dels Evangelistes Lluc i Marc per commemorar la finalització de la seva construcció! Els podreu veure il·luminats del 17 de desembre al 8 de gener de 18 a 22 h

Traducir Tweet

10:15 · 15 dic. 22 · Twitter Web App

Vedruna Catalunya Educació
@VedrunaCAT

Vanessa Floreza, directora d'ESO i Batxillerat @VedrunaBalaguer, ha compartit una mirada competencial del #Batxillerat a partir de les situacions d'aprenentatge 📌 A la jornada #LOMLOE, un canvi per fer front als reptes de futur de l'Escola Cristiana #escolacompetent #formació

Traducir Tweet

FECC y Eva Aguiló
21:38 · 14 dic. 22 · Twitter for Android

Dep.Pastoral FECC
@FECC_Pastoral

Avui @BlanquernaFPCEE ha acollit als membres del jurat del #PremiEncoratja! Div 10 feb es lliurarà el premi a la 16a JPE de @FeccComunicacio. Preinscripcions obertes: bit.ly/3WhV6yK Mercí @VedrunaCat @SantGabrielBCN @escolesFEP @EscolesFEDAC @PadreDamianSSCC @MaristesCat

Traducir Tweet

Catalunya Religió i tu
16:46 · 14 dic. 22 · Twitter Web App

Maristes Catalunya
@MaristesCat

Avui hem estat a la jornada #LOMLOE de la @FeccComunicacio. Amb @jesuscguillen, "una escola amb cervell i cor", César Coll "com implementar el nou currículum", i responnent preguntes de David González, (@EscolesFEDAC), @MinervaPorcel (@JesuïtesEdu) i @FredyRubirola, de #Maristes.

Traducir Tweet

17:24 · 14 dic. 22 · Twitter for iPhone

Museu de Montserrat
@MuseuMontserrat

Dilluns, dia de santa Llúcia, vam instal·lar un petit pessebre a l'entrada del Museu. Enguany hem fet servir unes originals figures de fusta, procedents de Rwanda que va portar un monjo de Montserrat que hi era l'any 1994, coincidint amb el genocidi dels Tutsis.

Traducir Tweet

9:54 · 15 dic. 22 · Twitter Web App

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetarres

L'alumnat amb necessitats educatives especials: Vetllador/a En aquest curs coneixeràs els conceptes fonamentals de l'educació especial. Et donarem eines per donar resposta a necessitats dels infants amb necessitats educatives especials. Dates i horaris: ow.ly/NZqs50HRrHz

Traducir Tweet

11:01 · 14 dic. 22 · Hootsuite Inc.

Sant Joan de Déu CAT
@OHJSDeuCatalunya

Aquest Nadal desitgem PAU. Perquè l'Hospitalitat i la Pau van sempre agafades de la mà. Bones festes!

Traducir Tweet

11:52 · 14 dic. 22 · Twitter Web App

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Glòria Barrete Vélez. **Redacció:** Roger Vilaclara, Anna Guimera, Aina Argueta i Jordi Llisteri. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, Valentina Laferrara, Xavier Membra, Lucía Montobbio, Laura Mor, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona. **Telèfon:** 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Miquel Codolar | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Carles Duarte (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Ignasi Garcia i Clavel, Núria Iceta, Oriol Llop, Manuel Manonelles, Noemí Ubach, Anna Vilà.

Amb el patrocini de

Amb la col·laboració de

Formem part de

